

Naar een Pakhuis B

*Met de B van Breda, Brabant, Betrokken, Bijenzwerm, Be en
B.....*

Pakhuis voor de toekomst van Breda

door Edine Wijands

BREDA. Breda krijgt nog voor de zomer een debat- en ontmoetingscentrum voor initiatieven die moeten leiden tot een nieuwe inrichting van de samenleving. Dat meldt Derk Hueting, één van de karktrekkers. „Het wordt een centrum naar voorbeeld van Pakhuis de Zwijger in Amsterdam.”

De Nederlandse samenleving heeft te maken met een overheid die zich steeds verder terug trekt, vertelt Hueting. Als reactie daarop is er een toename van burgerinitiatieven die erop zijn gericht om de maatschappij op een andere manier in te richten. „Vanuit de burgers zelf, niet van boven af.”

Zo zijn er bijvoorbeeld burgers die participeren in een zonnepaneelpark. Zij zijn eigenaar van de zonnepanelen, delen in de energie en in de opbrengst en hebben zo samen een eigen elektriciteits-

Een plek waar ideeën en ervaringen kunnen worden uitgewisseld en waar kan worden gewerkt

bedrijf. Andere voorbeelden zijn bedrijven als Uber en Airbnb, waar burgers zonder tussenkomst van managers zaken met elkaar regelen.

Hueting: „Zo zijn er talloze

voorbeelden van burgers die het heft in eigen handen nemen.” Ook in Breda. Neem Suk, het creatieve bedrijfsnetwerk aan de Vei-lingkade, of DuurSaam Breda dat zich richt op zaken als stadslandbouw en duurzame energie.

Hueting: „Er was al langer een roep van dergelijke initiatieven: moer in Breda om een ontmoetingsplaats in te richten, een plek waar ideeën en ervaringen kunnen worden uitgewisseld en waar kan worden gewerkt. Zoals al Pakhuis de Zwijger.”

In oktober was er al een eerste voorzichtige aanzet. „Daar kwam meteen zestig man op af”. Reden om de plannen voor het Bredase Pakhuis verder uit te werken. „We willen uiteindelijk net als in

Amsterdam een fysieke plek hebben. Waar? Dat zijn we nog aan het onderzoeken. Het moet een ruimte zijn die al bestaat, maar leeg en betaalbaar is.”

Maar ook zonder een fysieke ruimte, wil het centrum al van start. „Voor de zomer moet het echt bestaan. Ditmoeds leiden we tijdelijk een nomadisch bestaan en houden we de bijeenkomsten op steeds wisselende plaatsen.”

Niet ideaal, want bedoeling is dat er ook werkplekken zijn voor zzp'ers en ambtenaren die bezig zijn met het vormgeven van de nieuwe samenleving. „Maar beter iets dan niets.”

Vanavond is in Electron om 18.00 uur een info-avond over het Pakhuis.

Inhoud

1. Eerst even dit
2. Missie en doelen: waarom een Pakhuis Breda?
3. Pakhuis in de Stad
4. Pakhuis in de Provincie, Nederland en Europa
5. Wat gaat het Pakhuis doen?
6. Voor wie?
7. Met wie?
8. Waar?
9. Business case en kwartiermakers

HOOFDSTUK 1. Eerst even dit.

De samenleving is in transitie. De veranderingen die op ons af komen worden door steeds meer mensen gezien als een 'verandering van tijdperk' in plaats van een 'tijdperk van verandering'. Overal, in de zorg, het onderwijs, op energie gebied, in de bouw, de culturele sector, de financiële wereld, de overheid, noem maar op, is een kanteling gaande. Een kanteling van 'instituten en structuren' naar 'netwerken en stromen'. We bewegen naar een samenleving van flexibele netwerken die autonome individuen 'bottom-up' opbouwen en beheren naar gelang hun behoeften en belangen. We zijn daarbij op zoek naar de menselijke maat en een circulaire, duurzame samenleving. We zien dat bijvoorbeeld in een opkomst van lokale energie coöperaties, in stadslandbouw, in de zorg (Buurtzorg) en in nieuw, lokaal ondernemerschap. De 'veranderaars' zitten overal: bij de overheid, in ondernemingen, in het onderwijs en bij de burgers. De verandering komt niet vanzelf, er is veel energie en inzet voor nodig.

De stad neemt in deze transitiebeweging een centrale plaats in. Lokaal verbinden mensen zich meer en meer. Ze zoeken elkaar op in innovatieve HUB's, zoals pakhuis De Zwijger in Amsterdam, en doen daar inspiratie en nieuwe energie op.

Ook in Breda is de transitie op gang gekomen. Stadslab, Stadsambassade, Breda DuurSaam, Transition Town, BRES, Droomwonen Breda, BRAAK en STEK zijn daar voorbeelden van.

De laatste maanden is de gedachte ontstaan om in Breda een pakhuis á la De Zwijger te ontwikkelen om initiatieven te verbinden en versterken. Met Pakhuis Breda willen we een plek zijn waar deze kanteling in Breda en omgeving verder vorm krijgt.

[PAKHUIS DE ZWIJGER](#)

Pakhuis de Zwijger is zowel een offline als een online platform. In het gebouw en op de site van Pakhuis de Zwijger vind en ervaar je de stad van morgen. De Zwijger doet dit door een dagelijks programma's aan te bieden op drie thema's: creatieve industrie, de stad en global trends.

Onder de noemer Nieuw Amsterdam – stad in transitie programmeert Pakhuis de Zwijger op de urgente en complexe stedelijke opgaven van deze tijd. Het voormalig koelpakhuis fungeert als thuishaven voor de creatieve industrie en voor mensen die op hun eigen manier de stad maken tot wat zij is.

Op de begane grond van de Zwijger kan worden gegeten en gedronken, op de eerste tot en met vijfde verdieping worden inspirerende events en bijeenkomsten gehouden en gestreamd, en op de zesde verdieping huizen verschillende vernieuwende bedrijven, zoals [OneWorld](#). De Zwijger initieert zelf ook projecten,

zoals het [Europe by People festival](#) en het [Local Goods Market](#). Ook geeft het het magazine [Nieuw Amsterdam](#) uit en maakt het talkshow programma's zoals deze over de staat van de creatieve stad. <https://dezwijger.nl/update/bekijk-talkshow-de-creatieve-stad>

Whitepaper

In deze whitepaper beschrijven we waarom we zijn begonnen met Pakhuis B. We beschrijven wat het Pakhuis wil doen, voor wie, met wie, en waar we het Pakhuis zouden kunnen openen. We vertellen hoe Pakhuis B er uit kan zien en hoe het tot stand kan komen. Daarnaast laten we zien welke plek het Pakhuis in kan nemen in de stad, de provincie, Nederland en Europa. We sluiten af met een omschrijving van het kwartiermakerschap, de eerstvolgende stap die we gaan zetten. Het is een verhaal dat we samen maken met de stadmakers van Breda, een verhaal dat niet af is en nieuwe, hier ontbrekende hoofdstukken zal krijgen, omdat we vooral gaan doen....!

Verspreid over deze whitepaper vind je quotes uit interviews die wij hebben gehouden met verschillende stadmakers van Breda. Wij vroegen ze: wat zou jij willen doen in of met het Pakhuis?

We gebruiken in de notitie PakhuisB, Pakhuis Breda, en Pakhuis in Breda nog door elkaar. De reden is dat we nog even op de naam willen 'kauwen' voordat we, samen met de Pakhuis gemeenschap, een definitieve keuze maken

De Organisatie

De organisatie van Pakhuis Breda gebeurt vanuit een kerngroep van vijf mensen: Derk Huetling, Esther Ruiten, Menno de Lange, Menno van Rosmalen en Stefanie Vermeulen. Het is organisch ontstaan, met een kop koffie en een uitspraak om te beginnen en het is hun ambitie om die aanpak voort te zetten. Hiervoor gebruiken we zowel de ervaringskennis van o.a. De Gruyter Fabriek, Maastricht-LAB en Pakhuis De Zwijger, als de input van de Bredase samenleving. We zijn vanaf het begin steeds in contact met de innovators en early adaptors van Breda, en organiseren brainstormen en co-creaties, zoals die op 18 november 2016 in Hub88. Op 17 februari organiseerden we een avond in Electron waarin we stadmakers in de spotlight zetten, en binnen de Facebook-groep Pakhuis Breda vragen we de bijna 400 leden regelmatig om hun mening.

HOOFDSTUK 2. Waarom Pakhuis B?

Met een stad als Breda volop in transitie, kun je wachten op de vraag: waar verbinden mensen zich die bezig zijn met de stad van morgen, en waar worden innovatieve, creatieve ideeën gedragen, zodat ze kunnen ontwikkelen en volgroeien?

Meer dan eens werden deze vragen gesteld tijdens de Tegenlicht Meet Ups in de Mezz. Bezoekers zochten er naar gelijkgestemden in hun behoefte aan verandering naar een betere, slimmere wereld in hun eigen lokale omgeving.

Nu zijn al veel Bredase stadsmakers actief, maar ze weten elkaar lang niet altijd te vinden. Er blijkt behoefte aan een plek en een overkoepelend platform waar individuele stadsmakers en geïnteresseerden terecht kunnen en verbindingen kunnen zoeken, waar ze met elkaar ideeën, ambities, dromen en filosofieën kunnen uitwisselen en elkaar kunnen versterken. Een plek waar de stadsmakerij zich intensief kan ontwikkelen en waar nieuwe verbindingen, samenwerkingen en partnerschappen kunnen ontstaan. Een plek die open en transparant is, om de betrokkenheid van de Bredase samenleving te versterken en een gevoel te creëren van zeggenschap en maakbaarheid in eigen stad. Een verbindingcentrum en bijenkorf, waar we met elkaar doorschakelen naar de volgende versnelling in de broodnodige transitie.

Het werd, kortom, tijd om Pakhuis B op te richten.

Berna Kousemaker @BernaKousemaker · Feb 17

Veel enthousiasme voor [#pakhuisB](#) in Electron..Precies wat Breda nodig heeft!

HOOFDSTUK 3. De rol van Pakhuis B in de stedelijke transitie.

Steden zijn steeds meer broedplaatsen voor innovaties en startups. De trend is wereldwijd en alle tekenen wijzen er op dat deze in de toekomst zal doorzetten.

In de stedelijke dynamiek vindt kennis snel zijn weg. Stadmakers initiëren vernieuwing waarmee ze stedelijke problematiek en daarmee de grotere vraagstukken proberen te tackelen. De stadmakers werken op een experimentele wijze aan de (her) ontwikkeling van de stad. Ze zoeken naar een hernieuwde rolverdeling en onderzoeken de mogelijkheden om de stad van onderop te ontwikkelen, en dus niet via de traditionele en institutionele weg.

Binnen de traditionele, institutionele weg dringt steeds meer het besef door dat we veel meer kunnen en moeten vertrouwen op deze stadmakers. Het wordt steeds belangrijker om aansluiting te vinden bij de lokale initiatieven die van onderop komen.

Deze bottom-up initiatieven hebben er baat bij elkaar te kennen en kennis en ervaring uit te wisselen. En daar waar de beweging van onderop een zetje nodig heeft daar wil Pakhuis B initiator, katalysator en verbindingpunt zijn. Zo is Pakhuis B een plek waar je de stad van morgen kunt ervaren en haar een stap verder kunt brengen.

Patrick Smans @Patrick_Smans · Feb 17

Op zo'n avond als deze bij **#pakhuisb** geloof ik steeds meer dat we later zullen terugkijken op dit als een mooie, cruciale tijd. **#verandering**

1

2

HOOFDSTUK 4. De rol van Pakhuis B in de provinciale, landelijke en Europese context.

1. Provincie

‘We zien een enorme energie in de Brabantse samenleving. Er is een beweging van onderop gaande. Brabanders wachten niet langer op de overheid, maar gaan zelf aan de slag. Ze voelen zich steeds meer verantwoordelijk voor de toekomst van onze provincie. Ondersteund door nieuwe digitale technieken en sociale media organiseren ze hun eigen energievoorziening, richten zorgcoöperaties op en bouwen hun eigen woning. Het bruist in de Brabantse samenleving van veelal kleinschalige initiatieven en (sociale) innovaties. Die maatschappelijke kracht, een bij uitstek Brabantse kwaliteit, moeten we als overheid beter benutten door zelf meer los te laten en ruimte te bieden aan vernieuwing en initiatief van onderop.’ **Uit: Beweging in Brabant, Bestuursakkoord 2015-2019, provincie Noord-Brabant.**

Bovenstaand citaat laat zien dat de provincie ziet wat er gaande is en wil aansluiten bij het initiatief van onderop. Zo heeft Provinciale Staten op 18 december 2015 het Provinciaal Milieu- en Waterplan 2016 - 2021 (PMWP) vastgesteld. Het PMWP staat voor samenwerken aan Brabant waar iedereen prettig woont, werkt en leeft in een veilige en gezonde leefomgeving.

Het PMWP gaat voor:

- voldoende water voor mens, plant en dier;
- schone en gezonde leefomgeving (bodem, water en lucht);
- bescherming van Brabant tegen overstromingen en externe risico's;
- verduurzaming van onze grondstoffen-, energie- en voedselvoorziening.

De provincie wil dit realiseren samen met partners die gezamenlijk de verantwoordelijkheid dragen. In de eerste helft van 2016 wordt het bij het PMWP horende uitvoeringsprogramma uitgewerkt, de zogenoemde Dynamische Uitvoeringsagenda.

Vanuit Pakhuis B willen we daarbij een rol spelen als lokaal verbindingspunt tussen overheid en initiatieven.

Vergelijkbare initiatieven in de provincie

Overal in de provincie zijn de laatste jaren plekken ontstaan waar buiten de traditionele orde om lokaal initiatief ontwikkelt. In het Brabantse hebben we het dan bijvoorbeeld over Tilburg (Spoorzone), Den Bosch (De Gruyterfabriek en werkplaats De Gruyter), Eindhoven (Strijp S). Pakhuis B heeft met deze initiatieven contact gelegd en de intentie is een Brabants netwerk van lokale hotspots te bouwen en zo kennis en ervaringen uit te wisselen, maar ook gebruik te maken van elkaars programmeerkracht.

Een korte rondgang langs de initiatieven:

Midpointcsi – Tilburg Midpoint centre for social innovation, <http://www.midpointcsi.nl/>

Het MCSI is “een broedplaats voor kennis en innovatie”. Het wil een permanente aanjager zijn voor social innovation in en om Tilburg. Mcsi is een coöperatie en de leden krijgen werkplekken, een community, netwerkmogelijkheden en innovatiekennis. Vier keer per jaar wordt een coöperatiemiddag gehouden. Het werkt met verschillende pakketten, van een lidmaatschap van €10 per maand - waarbij je toegang krijgt tot de ontmoetingsruimte, naar de wekelijkse gezamenlijke lunches mag en naar de SHARE conferenties – tot co-werkplekken van €99 per jaar en vergaderruimtes voor €100 per dagdeel. Ook kun je er een conferentie organiseren en houden tot 250 mensen.

Werkplaats De Gruyter (Den Bosch, <http://werkplaatsdegruyter.nl/>)

De Gruyterfabriek is met meer dan honderd creatieve bedrijven een van de grootste bedrijfsverzamelgebouwen van Nederland. Samen willen ze het creatieve loket voor b2b, overheid, non-profit en cultuur zijn. Mensen en projecten worden aan en met elkaar verbonden. De ondernemersvereniging speelt hierin een belangrijke rol. Ook de website speelt een belangrijke verbindende rol, met een agenda, een blog en nieuws. Daarin worden de bewoners in de schijnwerpers gezet. Zoals fotografe Marieke Viergever die voor het Lilianefonds portretfoto's in Tanzania heeft gemaakt. In het nieuwtje wordt opgeroepen om Marieke hierover tijdens de volgende Gruyterborrel vooral aan te spreken. Ook nieuwe co-creaties tussen bedrijven zijn nieuws en krijgen exposure op de website. Zoals de drone-videoproduktie van filmmaker Inter Arma en een leegstandbeheerder Interveste.

Strijp S (het creatieve en culturele hart van Eindhoven, <http://www.strijp-s.nl/nl/home>)

Het voormalige bedrijventerrein van Philips van ongeveer 27 hectare ligt in het Eindhovense stadsdeel Strijp. Het is het creatieve, culturele hart van Eindhoven, met winkels, restaurants, cafes en clubs, bedrijven van media en marketing tot sportclubs, onderwijsinstellingen zoals het Rock Institute en talloze events, van exposities tot concerten.

Stadsambassades Brabant

In Breda en Eindhoven zijn inmiddels stadsambassades opgericht en waarschijnlijk zullen er in Tilburg, 's-Hertogenbosch en Helmond ook ambassades komen. De ambassades van Breda en Eindhoven hebben inmiddels regelmatig contact, om ook die verbindingen te maken.

2. Landelijk en internationaal

Door de verbinding op Brabantse schaal en verbindingen (inter)nationaal te leggen met initiatieven als Antwerpen 2050, Bristol (Bristol Pound) en Pakhuis De Zwijger, ontstaat aansluiting op een internationaal netwerk van lokale initiatieven en stads-HUB's waar we ons voordeel mee kunnen doen.

HOOFDSTUK 5. Wat gaat het Pakhuis doen en wat vind je er?

Pakhuis B wil een HUB zijn waar de deuren dagelijks open staan en waar mensen regelmatig naar toe willen. Om er koffie te drinken, een workshop of debat te volgen, om er ideeën en plannen te ventileren en volgende stappen te zetten, om er een vergaderruimte te huren of om er gewoon even de laptop open te slaan. Waardoor er continu en spontaan verbinding ontstaat tussen stadmakers uit de 4 O's.

In Pakhuis B vind je:

1. Een eigen programma
2. Een programma dat wordt ingevuld door de bezoekers
3. Vaste werkplekken, kantoorruimtes
4. Vrije, open werkplekken en vergaderruimtes
5. Een café/restaurant
6. Een online magazine/platform
7. Wonen
8. Buiten
9. Inspiratie

1. Eigen programma

Pakhuis Breda programmeert door het jaar heen bijeenkomsten en debatten die gaan over de stad en wereld in transitie. We spelen in op de actualiteit en bewegen mee met het tempo van innovaties.

We focussen op vier domeinen:

1. het sociale domein
2. het ruimtelijke domein
3. het economisch domein
4. het organisatie- of verbindingendomein

Onderwerpen en thema's:

- Voedsel, energie, afval, water, mobiliteit
- Creatieve industrie, gaming, fotografie
- Nieuwe werken, zorgen, leren, besturen, organiseren
- Stedelijke ontwikkeling, gebiedsontwikkeling, leegstand, binnenstad, transformatie
- Democratie en Politiek en
- Global trends: robotisering, social media, technologie
- Lokale economie, ondernemerschap, verdienmodellen, local goods

- Wijkeconomie, energieke samenleving, burgerbegroting
- Circulaire economie, basisinkomen, ander geld, einde aan de groei
- Persoonlijke ontwikkeling, in eigen kracht staan
- Sociale cohesie, armoede, vluchtelingen, genderissues

4 Programmaniveaus:

Een programma bestaat uit één of een serie bijeenkomsten. Elk programma heeft verschillende niveaus. Dat doen we, omdat we 'van denken naar doen' willen, en goed willen aansluiten bij de trends en ontwikkelingen binnen de programma's.

De 4 niveaus:

1. Informeren en inspireren: zichtbaar maken en duiden van trends en ontwikkelingen
2. Verbinden van mensen rondom praktijk en thema's, zowel disciplinair als interdisciplinair, binnen en tussen domeinen
3. Productief maken van verbindingen rond concrete vraagstukken door middel van verdieping, interventies en samen ontwerpen
4. Onderzoek door middel van monitoren van en reflecteren op casuïstiek.

Naast de programma's ontwikkelen we een aantal vaste terugkerende programma onderdelen

- Weekborrel
- Maandelijks eetcafé
- Meet & match bijeenkomsten
- Thema café's (energiecafé, sociaal café, politiek café, enz.)
- Bouwgesprekken (zie Trendrede 2016)

2. Programma ingevuld door bezoekers

Het Pakhuis biedt naast een eigen programma ook ruimte voor mensen/initiatieven die op eigen initiatief iets willen organiseren. Ondernemers, stadsmakers, mensen met een goed idee, een prangende vraag of uitdaging, mensen die een vergaderruimte zoeken, of een ruimte zoeken voor hun event of netwerkbijeenkomst, iedereen is welkom om het dagelijkse programma van het Pakhuis aan te vullen en uit te breiden. Om te bepalen wat wel en niet bij ons past letten we op onze focus: de stad en wereld in transitie.

De volgende initiatieven hebben aangegeven een event of bijeenkomst te willen houden in het Pakhuis

- VPRO-Tegenlicht Meet Ups (maandelijks behalve in vakantieperiode juli-augustus)
- Stadsambassade On Stage (maandelijks podium voor initiatieven om te pitchen)
- Stadslab
- TedX

Menno van Rosmalen - TEDx Breda - <http://www.tedxbreda.nl/?vers=1>

We zijn met een club van 25 man aan het experimenteren om ons nieuw te organiseren. We willen een grotere club van samenwerkende partijen worden, met niet enkel één keer per jaar een TEDx, maar door het jaar heen meer events. Dit jaar willen we bijvoorbeeld samenwerkdagen organiseren. Waarom zou het niet open kunnen zijn voor alle Bredanaars? Hier zie ik een rol voor het Pakhuis. TEDx draait op verhalen en inspiratie. Pakhuis is een netwerk met een pool aan verhalen. We kunnen hier een verbinding maken en meer ontmoetingen met mensen creëren.

- Stadslandbouw
- Breda Duursaam
- Droomwonen
- Graphic Design Festival
- Stadslandbouw

N.B. Huidig programma

Hoewel het Pakhuis nog geen vaste locatie heeft, heeft het al wel de deuren geopend. Terwijl wij op zoek gaan naar en geholpen worden met het vinden van een pand, gaan we de komende maanden een programma invullen en uitvoeren. Op het programma staan onder meer:

- Brainstorm verpakkingsvrije winkel
- Tiny Houses ontwikkelen, plaatsen en bewonen in Breda
- Health; voeding, body & mind
- Kunst en ondernemen (of Brood in de kunst)

Angela @Impuls_voeding · Feb 17

Ik wil wel een etalage voor mijn woongroep initiatief. Met alleenstaanden samenwonen in geupcyclede gebouwen. #pakhuisB #electron

3. Vaste werkplekken

Pakhuis B zal een huis zijn met meerdere vaste bewoners: Bredase ondernemers en organisaties houden er kantoor, of huren er een vaste werkplek, die complementair zijn aan elkaar en met elkaar het verhaal vertellen van de stad in transitie.

Een mogelijk scenario van hoe deze complementaire, slimme bewoning werkt:

Pakhuis B streeft naar een energieneutrale omgeving. Het advies wordt gegeven door de duurzame organisatie die kantoor houdt in Pakhuis B. Deze organisatie adviseert bijvoorbeeld dat de warmte van het Pakhuis geleverd kan worden door een Bredaas software bedrijf dat tientallen servers in de kelder van het Pakhuis plaatst en zijn restwarmte aan de rest van het pand schenkt. Dit software bedrijf houdt ook kantoor in het Pakhuis en onderhoudt de technische infrastructuur. De organisatie die wil laten zien hoe wonen en werken ook anders kan, plaatst een paar tiny houses in het Pakhuis waar kan worden vergaderd en kleine ondernemers kantoor houden. Pakhuis B wordt ingericht met meubilair door het timmerbedrijf dat zijn werkplaats opent in het Pakhuis. Een bedrijf dat 3D printers verhuurt en verkoopt verhuist naar het Pakhuis en stelt er een van zijn 3D printers beschikbaar aan de bewoners en bezoekers. De storytelling en communicatie van het Pakhuis B wordt uitgevoerd door het mediabedrijf dat er huist, en kunstenaars en fotografen hebben er hun atelier en gebruiken het Pakhuis als expositieruimte.

Alle bewoners zijn aan elkaar verbonden en maken samen het Pakhuis-verhaal. Bezoekers kunnen er niet alleen terecht omdat ze onder één dak alles kunnen vinden wat ze nodig hebben om zelf hun wereld van morgen in te richten en vorm te geven, ze kunnen het aan den lijve ondervinden en beleven. Pakhuis B is eigenlijk één grote showroom waar je de diensten en producten die de stad van morgen kunt ervaren.

Inmiddels hebben verschillende ondernemers en organisaties al aangegeven dat zij hierin geloven en een ruimte, atelier, werkplaats of buitenplaats willen huren in Pakhuis B.

Stadsambassade – advies aan burgers over bottom up burgerinitiatieven

Bres – adviseert het Pakhuis over een energie neutrale omgeving

Ad Bijma – Bres - <http://www.bresbreda.nl/>

Met Bres willen we toewerken naar een duurzame lokale/regionale energievoorziening. We zijn bijvoorbeeld bezig om met de gemeente alle gemeentepanden in een collectief project te voorzien van zonnepanelen. We zoeken een plek waar we met het bestuur en de deelcommissies kunnen vergaderen. Daarnaast zie ik voor me dat we van het Pakhuis een energie neutrale plek maken, dat we daar met Bres kantoor houden en dat het Pakhuis dan ons showmodel is. Het model van de toekomst.

Mindful Atelier – voor de gezonde en gebalanceerde mind van bewoners en bezoekers

De Connectors – storytelling en communicatie van het Pakhuis

Droomwonen – tiny houses als kantoor en vergaderruimte in het Pakhuis

Menno de Lange – Droomwonen - <http://www.droomwonenbreda.nl/>

Pakhuis Breda is een bottom up-initiatief, dat andere bottom up initiatieven meer ruimte wil geven. Zelf bouwen binnen droomwonen is ook bottom up.

Ik zie het voor me dat Droomwonen kantoor houdt in het Pakhuis. We hebben daar dan de faciliteiten als groepen mensen bij elkaar komen die samen een woonproject beginnen. In de Watertoren lopen we daar tegenaan; er is soms weinig ruimte. Bovendien, mensen oriënteren zich ook op andere gebieden als ze zelf willen bouwen, zoals architectuur, duurzaamheid. Dus als bijvoorbeeld Blast en BRES daar ook kantoor zouden

houden, kunnen mensen het hele verhaal onder één dak vinden.

Eetafoor – catering en lunches in het Pakhuis. Workshops voor bedrijven vanuit de keuken.

Stadslandbouw – voorziet het Pakhuis van verse groente en gewassen

Simply Yoga – voor de gezonde en gebalanceerde beweging van bewoners en bezoekers

4. Vrije open werkplekken

Het Pakhuis zal een open, centrale ontmoetingsruimte hebben. Omdat we inkomsten genereren uit de verhuur van vaste ruimtes en kantoren, vergaderruimtes, events, workshops en trainingen, ontstaat overvloed; een open meeting space waar de deur voor bezoekers altijd open staat, waar mensen elkaar kunnen ontmoeten, hun laptop kunnen openslaan en waar verbindingen ontstaan, samen nieuwe stappen kunnen zetten. Hier kunnen bezoekers hun vragen, wensen en ambities kwijt, op prikboards, een twitterwall, in de speakerscorner, of tijdens de wekelijkse gezamenlijke lunch waarvoor je je kunt aanmelden. Hier hopen we ook de veranderaars uit de bestaande instituties (overheid, onderwijs en ondernemingen) te ontmoeten en met ze te sparren over nieuwe verbindingen, coalities en co-creaties in een omgeving die energie geeft.

5. Cafe/Restaurant

In het café-restaurant kunnen bezoekers een lekkere kop koffie drinken, een biertje drinken uit de lokale brouwerij, of een lunch nuttigen met groenten en kruiden uit eigen tuin. Ook in het café-restaurant kunnen bezoekers elkaar uiteraard ontmoeten.

6. Storytelling: online en offline magazine

In de stad en regio in transitie liggen talloze verhalen. Verhalen verbinden en daarom geeft het Pakhuis een online en offline magazine/krant uit. We maken gebruik van crossmedia en hangen tevens een camera-circuit

op waarmee we bijeenkomsten en presentaties kunnen livestreamen. Het Pakhuis heeft een slimme communicatie- en contentstrategie waarbij alle kanalen, zowel online en offline met elkaar in verbinding staan en de content op de juiste plekken met passende vorm en inhoud worden verteld.

7. Wonen

Als de locatie zich er voor leent, kan er ook gewoond worden. Om nog meer een locatie te creëren die 24/7 actief is en een voorbeeld kan zijn voor hoe het anders kan.

8. Buiten

Een buitenterrein om voorbeelden te laten zien, zoals b.v. stadslandbouw of Tiny Houses, en voor bijeenkomsten, festivals, markten, etcetera.

9. Inspiratie

Inspiratiecentrum voor transitie, zoals op het gebied van duurzaamheid, energie, zorg en gezondheid, onderwijs, ondernemen en stedelijke ontwikkeling.

HOOFDSTUK 6. Voor wie?

Voor wie doen we dit eigenlijk?

We richten het Pakhuis op voor burgers en maatschappelijke organisaties, voor bedrijven - van zelfstandigen tot mkb en multinationals -, de gemeentelijke en regionale overheid en de onderwijsinstellingen. In feite benoemen we hiermee de 4 O's (Overheid, Ondernemers, Onderwijs, Onderop)

1. Overheid

De (lokale) overheid beseft dat samenwerken met initiatieven in de stad essentieel is voor de toekomst van de stad en zoekt de verbinding. We zien dat terug op verschillende plekken binnen de gemeentelijke overheid. Een paar voorbeelden.

Duurzaamheidsvisie

In de zojuist door het college van Breda vastgestelde **duurzaamheidsvisie** is samenwerken en het faciliteren van initiatieven uit de samenleving een centraal thema. De gemeente is op dat gebied op zoek naar haar rol. Een van de belangrijke onderdelen van de duurzaamheidsvisie is het Uitvoeringsprogramma Klimaat, waar met een groot aantal partners uit de stad wordt gewerkt aan projecten om Breda CO2 neutraal te maken.

Pakhuis B wil zich profileren als een duurzame plek en showroom waar met burgers en bedrijven wordt gewerkt aan energiebesparing en duurzame opwekking.

Natuurlijke Organiseren – Breda Doet

Vanuit de personeels- en organisatieafdeling van de gemeente wordt het programma '**Natuurlijk Organiseren**' opgezet. Het wil ambtenaren meer vanuit hun eigen kracht en passie laten opereren, zoekt aansluiting bij de kracht en passie uit de samenleving, en wil belemmerende structuren en protocollen vermijden. In **Breda Doet (2016-2018)** wordt die ambitie vanuit het sociale domein onderschreven: 'Wij zijn Breda. Bewoners, maatschappelijke organisaties, initiatieven, ondernemers, onderwijs en de gemeente werken samen. We geven vorm en inhoud aan een leefbare, creatieve, ondernemende, vitale en sociale stad, dorpen en wijken. Een gemeenschap waarin we met elkaar leven, wonen en werken. Bewoners zien naar elkaar om en doen een beroep op elkaar vanuit een positief mensbeeld. Elkaar helpen, ondersteunen en zorgen voor elkaar. Dat vindt plaats dankzij de sociale verbanden van mensen'.

Het verhaal van Breda

Steeds vaker en steeds intensiever zoeken ambtenaren het contact met de samenleving om ideeën op te doen om gedachten uit te werken. Dat is zichtbaar in het project '**Het verhaal van Breda**', dat op zoek is naar wat het verhaal van Breda is en hoe je dat vertelt. Samen met Bredanaars werkt de gemeente dit verhaal nu uit.

Pakhuis B wil een plek zijn waar de lokale overheid en initiatieven in de stad elkaar ontmoeten en versterken, buiten de bestaande structuren en gebaande paden om.

Ed Farla (gemeente Breda) 'Ik heb laatst een aantal geïnteresseerden uit mijn netwerk uitgenodigd om bij een biertje te brainstormen over het thema schuldsanering. Ik wilde eens in een andere omgeving en met anderen dan de directe collega's van gedachten wisselen over mogelijke oplossingen. Het heeft mij een aantal goede ideeën opgeleverd, bijvoorbeeld het verkennen van mogelijkheden zonnepanelen op het dak van mensen met schulden te leggen om zo de energierekening omlaag te brengen. Ik zie Pakhuis Breda als 'de plek' voor dit soort bijeenkomsten.'

Burgerbetrokkenheid in het nieuwe omgevingsbestel.

In 2018 gaat de nieuwe Omgevingswet van kracht, die uitgaat van minder regels en van meer betrokkenheid van burgers bij de ruimtelijke inrichting. Het beschermen en benutten van de leefomgeving wordt daarmee een gezamenlijke verantwoordelijkheid van overheid, bedrijven en burgers. Pakhuis B kan de verbinding maken tussen deze partijen en ook diegene helpen die het aan kennis / kunde ontbreekt om deze betrokkenheid in te vullen.

Werkgroep Stadsinitiatieven van de gemeenteraad.

De gemeenteraad heeft een werkgroep stadsinitiatieven in het leven geroepen, waarbij de centrale onderzoeksvraag is: "waar is de lokale overheid hindermacht voor initiatieven van onderop en hoe kunnen we dat verbeteren". De werkgroep heeft als doel: Meer ruimte bieden aan maatschappelijke initiatieven, actieve burgers en sociale ondernemers in Breda en onderzoeken welke rol de gemeenteraad heeft in deze veranderende samenleving. De werkgroep heeft hiervoor diverse stadsinitiatieven geïnterviewd en komt nog met een advies om de doelstelling in te vullen.

2. Ondernemen. Bedrijfsleven en maatschappelijk organisaties

Ook het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties ervaren de veranderende samenleving. Ondernemen gaat niet meer om het creëren van financiële waarde alleen. Consumenten en leden eisen steeds meer dat bedrijven en maatschappelijke organisaties sociaal ondernemen, met oog voor de hele keten. De opkomst van sociaal ondernemerschap voorziet hierin. Sociaal ondernemers willen ook geld verdienen, maar dan met waardering en respect voor mens, omgeving en milieu. Consumenten juichen deze sociale ondernemers enthousiast toe. Pakhuis B wil niet alleen zelf een sociale onderneming zijn, maar tevens een plek waar deze ontwikkeling wordt gestimuleerd en bloeit.

Sanne Nuij van Arnhem – Eetafoor - <http://coachindekeuken.nl/eetaforen/>

Pakhuis Breda klinkt tof. Er zijn veel culturele ondernemers die dit missen. Ik geef bedrijfstrainingen die ik koppel aan smaak. Hoe ervaren ze elkaar? Romig? Krachtig? Daarna koken ze een 4-gangen diner. Ik zoek een inspirerende ruimte, een locatie met een productiekeuken die ik kan huren voor mijn trainingen. Daarnaast zou ik een paar dagen in de week lunch kunnen verzorgen voor het Pakhuis. Als er zo iets zou zijn zou ik dat super gaaf vinden.

3. Onderwijs

In Breda en omstreken kunnen we een aantal HBO-opleidingen verbinden met het Pakhuis Breda:

- NHTV
- AVANS
- FONTYS

Deze opleidingen zoeken steeds meer contact met initiatieven in de samenleving en maken delen van hun onderwijsprogramma's flexibeler om goed aan te kunnen sluiten bij vraagstukken van externe partijen. Bij NHTV geldt dat in ieder geval voor de Performatory en Imagineering en bij Fontys voor ILS (International Lifestyle Studies). Bij AVANS zijn met name raakvlakken te vinden bij de verschillende lectoraten op het gebied van duurzaamheid. Ook vanuit de ROC's (ROC West Brabant met De Prinsentuin, De Rooi Pannen) is belangstelling om samen te werken. Voor al deze opleidingen biedt Pakhuis B een platform en concrete en fysieke ontmoetingsplek tussen studenten en de partijen uit de samenleving.

Menno van Rosmalen – Performatory - <http://performatory.nl/>

Er ligt een kans voor het Pakhuis. Studenten van de Performatory willen ervaring opdoen met onderwerpen die dicht bij het Pakhuis liggen, die disruptieve zijn, zowel inhoudelijk als organisatorisch. Voor 3e en 4e jaars zou het Pakhuis een dankbare werkplek zijn. Er is behoefte aan. Uiteindelijk is de Performatory ook een school met smerige koffie, herrie en zoenverhalen. Wij zoeken dus een coole, inhoudelijke omgeving waar wij kunnen werken.

4. Initiatiefrijke burgers.

Steeds meer burgers maken zich sterk voor en doen mee met de transitie. Ook daar merken we een sterke behoefte om te verbinden en te versterken.

Tim van den Burg - Stichting Braak - Belcrum Beach - Stek

<http://www.braak.nu/> <http://www.belcrumbeach.nl/> <http://www.stekbreda.nl/>

Sinds drie tot vijf jaar zijn er veel nieuwe initiatieven in Breda. Er zijn veel clubjes van mensen die het anders of beter willen doen. Het versterken gaat al beter. Doe het niet apart, maar samen en kom regelmatig bij elkaar. Dan heb je een goede kans dat het een succes wordt. Het Pakhuis kan gerust in mobiele vorm beginnen. Er zijn zat lege plekken die je kunt gebruiken, zoals Stek. Dat is leuk want zo creëer je juist dwarsverbanden.

Hans Moerenhout – Stadslandbouw - <http://stadslandbouwbreda.net/>

Stadslandbouw bestaat uit ongeveer 20 initiatieven. Wij hebben behoefte aan verbindingen met dwarsverbanden. Mensen hebben namelijk de neiging om wat naar binnen te trekken. Hun wereld en netwerk worden dan wat vernauwd. Terwijl het juist gaat om je openstellen voor andere werelden, netwerken en sectoren. We willen juist weten wat er gebeurt bij andere soorten initiatieven zodat we slimme nieuwe verbindingen kunnen maken. Het Pakhuis zie ik als een plek waar verschillende werelden bij elkaar komen en waar zulke dwarsverbanden worden gemaakt.

De doelgroepen anders bekeken

Het Pakhuis focust op de stad in transitie en de wereld van morgen en daarom richten we ons binnen deze vier O's specifiek op drie groepen mensen: innovators, early adaptors en de early majority of, zoals, in weer een iets andere indeling, kantelaars, koplopers en verbinders zoals Nederland Kantelt ze noemt

(<http://www.nederlandkantelt.nl>)

1. Innovators.

De innovators, of stadmakers zijn de motor van de innovatie in de stad. Het is hun kennis en ervaring waarop de programmering van Pakhuis B plaatsvindt. De innovators zijn te vinden bij zowel de overheid, het bedrijfsleven, de maatschappelijke organisaties en onder de burgers, in alle maatschappelijke 'klassen en kleuren'.

2. Early adaptors

De early adaptors zijn de eerste golf mensen die volgen in de slipstream van de innovators. Een groot deel van de Pakhuis B community bestaat uit early adaptors. Deze groep, waaronder veel zzp'ers, ondernemers, ambtenaren en mensen van maatschappelijke organisaties en kennisinstellingen, zoeken naar vernieuwing en innovatie voor zowel hun eigen werk als uit algemene interesse. Juist deze groep zorgt voor versnelling van de

innovatie. De early adaptors zijn namelijk smeeroelie en versneller en daarom essentieel. Zij zorgen voor een veelheid aan verbindingen.

3. Early majority

De programmering van Pakhuis B zal ook een tweede golf van volgers bereiken, de early majority. Deze grotere groep zal langzaam maar zeker aanhaken bij de innovaties en nieuwe manieren van werken die door de innovators zijn geïntroduceerd en door de early adopters verder zijn gebracht. De grote uitdaging is om deze groep te informeren en te inspireren, waarbij we rekening houden met hun conventioneelere (werk)omgeving. Ontmoeting en verbinding spelen een belangrijke rol in het versterken van hun kracht.

De early majority geeft de beweging van Pakhuis B gewicht en follow up. Zij vormen de kritische massa die innovaties over een tipping point heen stuwten. Pakhuis B zal deze groep bedienen met inspiratie en verbinding.

Om een zo breed mogelijk netwerk te kunnen opbouwen, zoeken we ook in de Bredase samenleving de breedte op. Door de komende tijd bijeenkomsten te houden in verschillende soorten organisaties, bedrijven, overheid en onderwijsinstellingen, verwachten we een netwerk te genereren dat representatief is voor de diversiteit van allerlei lagen en stromingen in Breda.

HOOFDSTUK 7. De driehoek Stadslab, Stadsambassade, Pakhuis B.

Pakhuis B is een plek en platform waar je de stad van morgen ervaart. Het Pakhuis is een verbinder en spin in het web van alle initiatieven en projecten, van klein tot groot, die de stad van morgen vormgeven en een gezicht geven. Wij richten het Pakhuis op voor en door de mensen die de stad van morgen vormgeven. Samen maken wij het Pakhuis en iedereen die waarde wil en kan brengen is welkom. Verspreid over deze whitepaper vind je quotes uit interviews die wij hebben gehouden met verschillende stadmakers van Breda. Wij vroegen ze: wat zou jij willen doen in of met het Pakhuis?

Een aantal initiatieven in Breda streven vergelijkbare doelen na als Pakhuis B. Zowel Stadslab Breda als Stadsambassade lijken vergelijkbare initiatieven. Wij zien hier met elkaar veel kansen en mogelijkheden en onderscheiden eigenschappen en kenmerken waar we elkaar aanvullen. Wij richten het Pakhuis dus ook op samen met deze initiatieven.

I. Stadslab Breda

Het Stadslab Breda is begin februari officieel opgericht. Het is het resultaat van het initiatief van de lokale vastgoedsector (Verenigd in Via Latus), en de gemeente Breda om samenwerking en co-producten rond een aantal maatschappelijke doelstellingen te versterken. Focus ligt daarbij op vier terreinen

1. energietransitie en duurzaamheid
2. wonen en de combi wonen/zorg
3. (tijdelijke) invulling braakliggende terreinen en leegstaand vastgoed
4. vernieuwing in de bouwproducten.

Het stadslab biedt 'raad en richting' en een veilige en professionele omgeving voor eenieder die een oorspronkelijk idee heeft dat binnen de vier terreinen aan vernieuwende ontwikkeling in de stad bijdraagt.

Hans Thoolen (Gemeente Breda, betrokken bij Stadslab)

Pakhuis B zien we als een plek waar een continue programma draait over allerlei onderwerpen, met lezingen, presentaties, ateliers en workshops. Stadslab Breda doet dat niet, maar kan er zeker een bijdrage aan leveren.

Uit deze beschrijving van het Stadslab zien we dat het Pakhuis meer trekker, initiator en programmeur is op het gebied van stedelijke vernieuwing en een breder palet aan thema's omvat dan het Stadslab. Het Stadslab is dan een loket dat initiatieven op een aantal terreinen professioneel verder wil helpen, met focus op de gebouwde omgeving. Daarmee sluiten stadslab en Pakhuis goed op elkaar aan.

II. Stadsambassade Breda

Stadsambassade Breda maakt deel uit van een landelijk netwerk van inmiddels 25 steden met een Stadsambassade. Het begon in Amsterdam, als initiatief van Pakhuis De Zwijger, en is gericht op het inspireren en delen van kennis van stadmakers door het hele land. Deze stadmakers zijn de innovatoren in de stad die zich richten op de buurt, wijk of directe omgeving. Ze geven daarmee een antwoord op lokale vraagstukken bijvoorbeeld op het gebied van ouderenzorg, armoedebestrijding, lokale groenvoorziening, invulling van leegstand en het opwekken van energie.

De stadsambassade Breda is een initiatief van Menno De Lange, Peter Brouwers en Eric Stadhouders.

Peter Brouwers – Stadsambassade <https://twitter.com/stadbreda>

Stadsambassade B helpt initiatieven in de stad en wil mensen prikkelen om heel specifiek aan te geven wat ze missen. On Stage bijvoorbeeld is een maandelijks programma dat vorige maand is begonnen, waarbij we initiatieven een podium geven. Wij zouden dat ook bij Pakhuis B kunnen doen. Pakhuis B zal namelijk een fysieke plek zijn, en die hebben wij niet.

De initiatiefnemers van Stadsambassade en Pakhuis werken op dit moment al samen om ervoor te zorgen dat de programmering is afgestemd. Doel is om de Stadsambassade straks een fysieke plek in het Pakhuis te bieden om zo net als in Amsterdam (daar is de Stadsambassade ook onderdeel van het pakhuis) krachten te bundelen.

HOOFDSTUK 8. Waar?

Er zijn in grote lijnen drie opties:

1. Pakhuis B heeft geen vaste plek maar is een rondreizend programma, dat afhankelijk van onderwerp, omvang etc neerstrijkt op Stek, in de MEZZ, het Stads kantoor, Chassé, bibliotheek, Avans, NHTV, Faam, Lokaal 01, ONS, de musea, Electron, enz.
2. Pakhuis Breda heeft een vaste plek, zelfstandig of als onderdeel van een andere organisatie
3. Een combinatie van deze twee

Een van de belangrijke functies (naast programmeren) van het pakhuis is die van ontmoetings- en verbindingsplek. De functie van ontmoetings- en verbindingsplek vraagt om een vaste, herkenbare locatie. De functie van programmeren (met grote, kleine bijeenkomsten, workshops, festivals) vraagt om locaties met soms wisselende eisen en omvang.

Daarom gaan we op zoek naar een vaste plek voor Pakhuis B, waar in ieder geval de basis functies kunnen worden ondergebracht: werkplekken, ruimtes voor overleg/presentaties/bijeenkomsten, horeca. Als er ruimte is voor grotere bijeenkomsten is dat prima, en voor dit doel zijn genoeg andere locaties in de stad beschikbaar.

Overigens is het hebben van een locatie geen voorwaarde voor het starten van Pakhuis B, wel een wens om in de loop van 2016/2017 te kunnen beschikken over een locatie.

NIEUWS

Koepel een van mogelijke locaties Pakhuis Breda

BV Angela Papadogamvraki - 21 februari 2016 | 14:31
- 0 reacties

BREDA - De bijeenkomst van Pakhuis Breda heeft deze week enkele mogelijke locaties opgeleverd voor vestiging van het initiatief. De aanwezigen deden suggesties als het

transformatorhuis, Electron en en misschien zelfs de Koepel.

“Er staat nog niks vast, maar dit zijn wel panden die hier geschikt voor zijn”, aldus Derk Hueting, een van de initiatiefnemers van dit project.

Hueting vertelt dat de organisatie aan het peilen is wat er komende jaren met deze panden gaat gebeuren. Daarna gaan ze kijken waar voor hen mogelijkheden zitten. Hueting: “We hebben de voorkeur voor wat oudere gebouwen.”

Locaties

Wat voor soort plek moet het dan zijn? Welke uitstraling krijgt Pakhuis B? Als we kijken naar de verschillende brainstormen die inmiddels zijn gehouden dan zien we het volgende beeld:

- het gaat om vernieuwing, transitie, afwijken van de traditionele institutionele aanpak.
- betrekken van initiatieven van onderop, de burger centraal
- een plek met rafels (niet gelikt), waar veel kan en mag, centraal in de stad

De locatie heeft bij voorkeur de volgende eigenschappen:

- Gebouw(en) en terrein.
- Gebouw dat diverse mogelijke functies in het Pakhuis kan faciliteren: bijeenkomsten, werkplekken, vergaderingen, brainstorm, congres, horeca etcetera.
- Locatie waar bij voorkeur ook wonen mogelijk is.
- Resultierend in een locatie / gebouw, waar 24/7 activiteit is; wonen, werken, ontspanning, leisure, onderwijs, etcetera.
- Een gebouw dat uitstraling heeft, monumentaal of industrieel complex.
- Locatie in of nabij het centrum en Station
- Locatie dichtbij de overige 3 O's, Onderwijs, Overheid en Ondernemers.

Vanuit dit beeld is gezocht naar locaties die in aanmerking komen en die ook (op kort of langere tijd, mogelijk beschikbaar komen). Het is nog maar een eerste verkenning en vooral bedoeld om bovenstaand 'programma van verlangens' in te kleuren.

1. Klavers Janssen, voormalig conservenfabriek voor groente en fruit, gesloten in 2002 en gelegen aan de industriekade tegenover Electron.

2. Electron, Speelhuislaan 171, ooit onderdeel van de machinefabriek Backer & Rueb. Nu in gebruik als ontmoetingsplaats waar makers, opleidingen, culturele instellingen en het publiek met elkaar in aanraking komen en de actuele ontwikkelingen op het gebied van vormgeving en beeldende kunst. Mogelijk kan Pakhuis B hier onderdak vinden, bijvoorbeeld in het kopgebouw.

3. Transformatorhuis, hoek Etnastraat, Markkade, aan de voet van de nieuwe brug. Het pand is in eigendom van Enexis en er wordt gezocht naar een nieuwe bestemming.

4. De Koepel, de oude gevangenis, nu in gebruik als opvanglocatie voor vluchtelingen, maar de zoektocht naar een nieuwe functie is gestart. Gezien de omvang van de locatie zal hier sprake zijn van een combinatie van functies. Deel van de gebouwen staat nu al leeg en vanaf oktober staat het helemaal leeg, waarbij verkoop nog wel wat tijd in beslag zal nemen. Pakhuis zou ook tijdelijk alvast deze locatie kunnen invullen.

Naast bovenstaande panden zijn er nog veel andere locaties die in een verdere verkenning aan de orde kunnen komen. Denk daarbij aan Faam, Zuidelijk gebied op Seeligterrein, Nibbit fabriek, Klooster aan Jan Ingen Houszplein (waar nu Rooi Pannen nog in zit), huidige locatie Rechtbank / belastingkantoor, Klokkenberg, Hero, NHTV Archimedeslaan, Oude Postkantoor, de Bibliotheek, Bredaas Museum, Backer & Rueb.

Voor de initiatiefgroep PakhuisB springen er op dit moment drie locaties uit, waar de komende periode de focus op komt te liggen: De Koepel (breder op te pakken met andere partijen), De Seeligkazerne Zuid en Belcrum (Klavers Jansen/Electron/Backer&Rueb).

HOOFDSTUK 9. Business Case & Kwartier Maken.

Het is op dit moment nog te vroeg de totale businesscase van het Pakhuis te presenteren. Die is nog van veel factoren afhankelijk. De uiteindelijke locatie is er daar één van. Toch kunnen we een beeld schetsen van de elementen die in de business case een rol gaan spelen. Het overzicht is slechts bedoeld als eerste vingeroefening en om een indruk te geven waar we het over hebben. We noemen nog geen bedragen, omdat die erg afhankelijk zijn van de aard en omvang van de locatie waar het pakhuis gerealiseerd wordt.

Aan de uitgavenkant gaat het vooral om kosten die betrekking hebben op het pand, personele kosten (beheer/horeca en een programmteam) en de marketing.

De inkomstenposten zijn gebaseerd op de suggesties die zijn gedaan tijdens de brainstorm in november.

Uitgaven

1. Pand (huur, energie, verzekeringen, afschrijvingen, enz.)
2. Personeel beheer/horeca
3. Personeel organisatie: programmteam/communicatie
4. Marketing

Inkomsten.

1. Vrienden van het pakhuis/Lidmaatschap
2. Verhuur van werkplekken/vergaderruimte/bijeenkomstenruimte
3. Diensten leveren (Evenementen organiseren/Projecten doen),
4. Horeca (café/restaurant), pacht of eigen beheer
5. Donaties/1% regeling aan stichting/erfenis
6. Partners/Sponsoring/MVO in tijd, geld, producten, enz.
7. Pakhuis bond/Aandelen, met of zonder rendement.
8. Entreegeld (vast of wat is het je waard)/Collecte
9. Fondsen (Postcode loterij, Oranje Fonds, e.d.)
10. Crowdfunding

Kwartiermakers

we voor jou?
wie
in de slag bij ons?
Activiteitenkalender
Nieuws

Esther werkt aan een duurzame toekomst voor Breda

Vrijwilliger Pakhuis Breda

Geplaatst op 29-02-2016

“Pakhuis Breda is een platform voor mensen die bezig zijn met de stad van morgen. Mensen die actief werken aan veranderingen in de stad op het gebied van vernieuwing en duurzaamheid. Met een groep van vijf vrijwilligers hebben we dit opgepakt. We willen een plek bieden waar je elkaar kunt ontmoeten, waar je kunt brainstormen met anderen en waar je op een netwerk kunt bouwen. Veel mensen met een goed duurzaam idee, denken dat ze alleen staan. Maar er zijn veel meer organisaties en ondernemers in Breda die hiermee bezig zijn. We willen het totaalplaatje inzichtelijk maken, zodat er ook samengewerkt kan worden.”

Wat versta jij onder duurzaamheid?

“Een manier van leven die blijvend volhoudbaar is. Zoals we nu leven, verbruiken we op de planeet veel meer dan er door de natuur weer aangemaakt kan worden. Dat kan anders. Maar het moet ook niet op een paar mensen aankomen, die dan vervolgens bijna niets meer verbruiken. Dat is niet vol te houden. Iedereen moet het op zijn eigen manier kunnen doen.”

Volgens de Van Dale is een kwartiermaker iemand die belast is met de voorbereiding van een onderneming, een wegbereider, een voorloper.

We schreven het al aan het begin van deze whitepaper, de kwartiermakers van Pakhuis B hebben elkaar bottom up gevonden. Ze spraken elkaar op verschillende bijeenkomsten en deelden elkaars interesse in en ambitie met het Pakhuis. Tijdens een kop koffie tussen Esther Ruiten en Stefanie Vermeulen is na een aantal van die vrijblijvende uitspraken en gesprekken besloten; we beginnen.

Al snel ontstond een groepje van acht mensen die mee wilden doen. Omdat de dynamiek vrij en open is, en iedereen kan aan- en afhaken werd na een paar meetings en wat verschuivingen de vaste kwartiermakers club zichtbaar: Derk Huetting, Menno de Lange, Menno van Rosmalen, Esther Ruiten en Stefanie Vermeulen.

Onze aanpak van het Pakhuis is net zo organisch en *agile* (behendig/lenig) als onze organisatie. Wij willen al doende bouwen en groeien. We wachten niet tot we de sleutel hebben en het huis hebben ingericht, programmeren kan ook terwijl we bouwen. Om het Pakhuis gezicht te geven en daarmee breed draagvlak te creëren voor Bredanaars, willen we de komende periode in ons kwartiermakerschap op drie belangrijke aspecten focussen:

1. Programmering

Door bijeenkomsten over onze thema's te organiseren en mensen uit te nodigen het Pakhuis te gebruiken voor hun activiteiten, begint het Pakhuis en zijn netwerk te leven. Uit de twee open sessies is op te maken dat Pakhuis B nu al in staat is om mensen rond het 'thema de wereld en stad in transitie' te verbinden.

Daarnaast zal het organiseren van de Tegenlicht Meet-Ups doorgaan en zullen we, ook zonder vaste locaties, kansen omarmen om bijeenkomsten te organiseren.

2. Storytelling

Verhalen, nieuws, ontwikkelingen en updates zorgen ervoor dat het Pakhuis ook buiten de programmering om leeft. Storytelling verbindt mensen en hun verhalen en dit versterkt de community op zijn beurt tijdens de bijeenkomsten.

3. Conceptontwikkeling en locatie.

Het uitbouwen van het concept van PakhuisB inclusief de invulling van de locatie.

Stakeholders: investeerders en sponsors

Het kwartiermakerschap is nodig voor een solide fundering van Pakhuis B. De programmering, storytelling, conceptontwikkeling en locatie zijn essentieel om het Pakhuis te laten landen en ons doel te verwezenlijken: een plek te bieden waar je de stad van morgen kunt mee maken. Wij gaan op zoek naar investeerders, sponsors en funders die net als wij het belang zien van een stevige fundering voor Pakhuis B. Het lijstje met inkomstenbronnen genoemd in het hoofdstuk business case is daarbij richtinggevend.

Voor het eerste jaar hebben we een begroting opgesteld voor het kwartier maken.